

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. kovo 11 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose – Pagrindų sprendimas 2002/584/TVR – Europos arešto orderis – 5 straipsnio 3 punktas – Perdavimas su sąlyga, kad atitinkamas asmuo bus grąžintas į vykdančiąją valstybę narę, kad joje atliktų laisvės atėmimo bausmę ar jam būtų pritaikyta su laisvės atėmimu susijusi priemonė, skirta išduodančiojoje valstybėje narėje – Gražinimo momentas – Pamatinis sprendimas 2008/909/TVR – 3 straipsnio 3 dalis – Taikymo sritis – 8 straipsnis – Bausmės, skirtos išduodančiojoje valstybėje narėje, adaptavimas – 25 straipsnis – Bausmės vykdymas pagal Pagrindų sprendimo 2002/584/TVR 5 straipsnio 3 punktą“

Byloje C-314/18

dėl 2018 m. gegužės 1 d. *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamo apylinkės teismas, Nyderlandai) sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2018 m. gegužės 8 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje dėl Europos arešto orderio vykdymo; šis arešto orderis išduotas dėl

SF

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Vilaras, ketvirtosios kolegijos teisėjo pareigas einantis Teisingumo Teismo pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai D. Šváby, K. Jürimäe ir N. Piçarra (pranešėjas),

generalinis advokatas P. Pikamäe,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2019 m. kovo 7 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- SF, atstovaujamo advokatų T. E. Korff ir T. O. M. Dieben,
- *Openbaar Ministerie*, atstovaujamos K. van der Schaft, L. Lunshof ir N. Bakkenes,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos M. Bulterman, C. S. Schillemans ir A. M. de Ree,
- Airijos, atstovaujamos G. Hodge ir A. Joyce, padedamų BL L. Dempsey,
- Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* S. Faraci,

* Proceso kalba: nyderlandų.

- Austrijos vyriausybės, atstovaujamos J. Schmoll,
- Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,
- Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos S. Brandon, padedamo baristerio D. Blundell,
- Europos Komisijos, atstovaujamos R. Troosters ir S. Grünheid,

susipažinęs su 2019 m. gegužės 16 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 34) 1 straipsnio 3 dalies ir 5 straipsnio 3 punkto, taip pat dėl 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/909/TVR dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmes ar su laisvės atėmimu susijusias priemones, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje (OL L 327, 2008, p. 27), 1 straipsnio a ir b punktų, 3 straipsnio 3 ir 4 dalių, 8 straipsnio 2 dalies ir 25 straipsnio išaiškinimo; abu šie pagrindų sprendimai (toliau atitinkamai – Pagrindų sprendimas 2002/584 ir Pamatinis sprendimas 2008/909) buvo iš dalies pakeisti 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR (OL L 81, 2009, p. 24).
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant bylą dėl Europos arešto orderio, išduoto *Judge of the Canterbury Crown Court* (Kenterberio Karūnos teismo teisėjas, Jungtinė Karalystė) siekiant vykdyti Nyderlandų piliečio SF baudžiamąjį persekiojimą, vykdomo Nyderlanduose.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Pagrindų sprendimas 2002/584/TVR

- 3 Pagrindų sprendimo 2002/584 5 ir 6 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:
 - „(5) Sąjungos siekis tapti laisvės, saugumo ir teisingumo erdve reikalauja panaikinti ekstradiciją tarp valstybių narių ir pakeisti ją perdavimo sistema tarp teisminių institucijų. Be to, pradėjus taikyti naują [supaprastintą] nuteistų ar įtariamų asmenų perdavimo sistemą vykdant baudžiamuosius nuosprendžius ar traukiant baudžiamojon atsakomybėn [ar baudžiamąjį persekiojimą], galima panaikinti dabartinės ekstradicijos tvarkos sudėtingumą ir jai būdingas vilkinimo tendencijas. Tradiciniai iki šiol egzistavę valstybių narių bendradarbiavimo santykiai laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje turėtų būti pakeisti teismo sprendimų baudžiamosiose bylose laisvo judėjimo sistema, taikoma ir ikiteisminiams [tarpiniams], ir galutiniams sprendimams.
 - (6) Šiame pagrindų sprendime numatytas Europos arešto orderis baudžiamosios teisės srityje yra pirmoji konkreti priemonė, įgyvendinanti abipusio pripažinimo principą, kurį Europos Vadovų Taryba pavadino teismo bendradarbiavimo „kertiniu akmeniu“.“

4 Šio pagrindų sprendimo 1 straipsnyje nustatyta:

„1. Europos arešto orderis yra teisminis sprendimas, kurį išduoda valstybė narė, kad kita valstybė narė areštuotų [suiimtų] ir perduotų prašomą perduoti asmenį, siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba vykdyti laisvės atėmimo bausmę [siekiant vykdyti baudžiamąjį persekiojimą arba laisvės atėmimo bausmę], arba sprendimą dėl įkalinimo.

2. Valstybės narės vykdo Europos arešto orderį, remdamosi tarpusavio pripažinimo principu ir vadovaudamosi šio pagrindų sprendimo nuostatomis.

3. Šis pagrindų sprendimas nekeičia pareigos gerbti pagrindines teises ir pagrindinius teisinius principus, įtvirtintus Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje.“

5 Minėto pagrindų sprendimo 3, 4 ir 4a straipsniuose nurodyti Europos arešto orderio privalomojo ir neprivalomojo nevykdymo pagrindai.

6 To paties pagrindų sprendimo 5 straipsnio „Išduodančiosios valstybės narės suteikiamos garantijos ypatingais atvejais“ nustatyta:

„Vykdančiajai teisminei institucijai vykdančiam Europos arešto orderį, pagal vykdančiosios valstybės narės teisę gali būti taikomi šie reikalavimai:

<...>

3) kai asmuo, kurio atžvilgiu yra išduotas Europos arešto orderis, siekiant jį patraukti baudžiamojon atsakomybėn [vykdyti baudžiamąjį persekiojimą], yra vykdančiosios valstybės narės pilietis arba gyventojas, perdavimui gali būti taikomas reikalavimas, kad apklausus asmenį, jis būtų grąžintas vykdančiajai valstybei narei ir ten atliktų išduodančiojoje valstybėje narėje jam priimtą [skirtą] laisvės atėmimo bausmę arba įvykdytų sprendimą dėl įkalinimo.“

Pamatinis sprendimas 2008/909

7 Pamatinio sprendimo 2008/909 1 straipsnyje nurodyta:

„Šiame pamatiniame sprendime:

a) nuosprendis – išduodančiosios valstybės teismo galutinis sprendimas arba orderis, kuriuo skiriama bausmė fiziniam asmeniui;

b) bausmė – baudžiamojo proceso tvarka dėl nusikalstamos veikos įvykdymo ribotam arba neribotam laikui paskirta laisvės atėmimo bausmė arba su laisvės atėmimu susijusi priemonė;

c) išduodančioji valstybė – valstybė narė, kurioje priimtas nuosprendis;

d) vykdančioji valstybė – valstybė narė, kuriai perduodamas nuosprendis jį pripažinti ir vykdyti.“

8 Šio pamatinio sprendimo 3 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Šio pamatinio sprendimo tikslas – nustatyti taisykles, pagal kurias valstybė narė, siekdama sudaryti palankesnes sąlygas socialinei nuteistojo asmens reabilitacijai, pripažįsta nuosprendį ir vykdo bausmę.

2. Šis pamatinis sprendimas taikomas, jei nuteistasis asmuo yra išduodančiojoje valstybėje arba vykdančiojoje valstybėje.

3. Šis pamatinis sprendimas taikomas tik šiame pamatiniame sprendime apibrėžtų nuosprendžių [pripažinimui] ir bausmių vykdymui. Jei greta bausmės buvo paskirta bauda ir (arba) nutarimas konfiskuoti, kurie nebuvo apmokėti, išieškoti ar įvykdyti, tai netrukdo perduoti nuosprendį. Tokių baudų ir nutarimų konfiskuoti pripažinimas ir vykdymas kitoje valstybėje narėje grindžiamas valstybių narių taikomais teisės aktais, visų pirma 2005 m. vasario 24 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2005/214/TVR dėl abipusio pripažinimo principo taikymo finansinėms baudoms [(OL L 76, 2005, p. 16)] ir 2006 m. spalio 6 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2006/783/TVR dėl tarpusavio pripažinimo principo taikymo nutarimams konfiskuoti [(OL L 328, 2006, p. 59)].

4. Šis pamatinis sprendimas nekeičia pareigos gerbti pagrindines teises ir pagrindinius teisės principus, įtvirtintus Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje.“

- 9 Pamatinio sprendimo 2008/909 8 straipsnyje „Nuosprendžio pripažinimas ir bausmės vykdymas“ numatyta:

„1. Vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija pripažįsta pagal 4 straipsnį ir laikantis 5 straipsnyje nustatytos tvarkos perduotą nuosprendį ir nedelsdama imasi visų būtinų priemonių nuosprendžiui vykdyti, išskyrus atvejus, kai kompetentinga institucija nusprendžia remtis kuriuo nors 9 straipsnyje nurodytu nepripažinimo ir nevykdymo pagrindu.

2. Jei bausmės trukmė nesuderinama su vykdančiosios valstybės teise, tai vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija gali nuspręsti bausmę adaptuoti tik tuo atveju, kai ši bausmė viršija pagal tos valstybės nacionalinę teisę už tos pačios rūšies veikas skiriamą maksimalią bausmę. Patikslintos bausmės trukmė negali būti trumpesnė už maksimalią bausmę, pagal vykdančiosios valstybės teisę skiriamą už tos pačios rūšies veikas.

<...>

4. Adaptuota bausmė neturi apsunkinti išduodančiojoje valstybėje nustatytos bausmės pobūdžio ar trukmės.“

- 10 Šio pamatinio sprendimo 25 straipsnyje „Bausmių vykdymas pagal Europos arešto orderį“ nustatyta:

„Nedarant poveikio Pamatinio [Pagrindų] sprendimo 2002/584/TVR taikymui, šio pamatinio sprendimo nuostatos *mutatis mutandis* taikomos bausmių vykdymui tiek, kiek jos atitinka Pamatinio [Pagrindų] sprendimo 2002/584/TVR nuostatas, tais atvejais, kai valstybė narė imasi vykdyti bausmę Pamatinio [Pagrindų] sprendimo 2002/584/TVR 4 straipsnio 6 dalyje nurodytais atvejais, arba kai ji veidama pagal Pamatinio [Pagrindų] sprendimo 2002/584/TVR 5 straipsnio 3 dalį [punktą] nustatė sąlygą, kad asmuo turi būti grąžintas atlikti bausmės į atitinkamą valstybę narę, kad būtų išvengta atitinkamo asmens nebaudžiamumo.“

Nyderlandų teisė

- 11 *Overleveringswet* (Įstatymas dėl perdavimo) (*Stb.*, 2004, Nr. 195, toliau – OLV), kuriuo į Nyderlandų teisę buvo perkeltas Pagrindų sprendimas 2002/584, 6 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Nyderlandų pilietis gali būti perduodamas, jeigu to prašoma dėl šio asmens vykdomo ikiteisminio tyrimo tikslais ir jeigu, vykdančiosios teisminės institucijos nuomone, yra užtikrinama, kad jei šis asmuo dėl veikų, dėl kurių leidžiama jį perduoti, išduodančiojoje valstybėje narėje yra nuteisiamas galutine laisvės atėmimo bausme, jis šią bausmę galėtų atlikti Nyderlanduose.“

12 Šio įstatymo 28 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Jeigu *rechtbank* [apylinkės teismas] konstatuoja <...>, kad asmens negalima leisti perduoti <...>, jis savo sprendime turi atsisakyti asmenį perduoti.“

13 *Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties* (Įstatymas dėl nuosprendžių, kuriais skiriama laisvės atėmimo bausmė, kurios vykdymas atidedamas arba ne, tarpusavio pripažinimo ir vykdymo (*Stb.*, 2012, Nr. 333, toliau – WETS), kuriuo į Nyderlandų teisę buvo perkeltas Pamatinis sprendimas 2008/909, 2:2 straipsnio 1 dalis suformuluota taip:

„Ministras turi kompetenciją pripažinti vienos iš išduodančiųjų valstybių narių perduotą teismo sprendimą, siekiant jį įvykdyti Nyderlanduose.“

14 Šio įstatymo 2:11 straipsnyje nurodyta:

„1. Ministras perduoda teismo sprendimą ir liudijimą prie apeliacinio teismo veikiančios prokuratūros prokurorui, išskyrus atvejus, kai jis iškart mano, jog yra pagrindas atsisakyti pripažinti teismo sprendimą.

2. Prokuroras iš karto pateikia teismo sprendimą *Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden* (Arnhemo Leuwardeno apeliacinis teismas, Nyderlandai) specialiajai kolegijai <...>.

3. *Gerechtshof* (apeliacinis teismas) specialioji kolegija nusprendžia:

<...>

c. kaip laisvės atėmimo bausmė turėtų būti pritaikyta, atsižvelgiant į 4, 5 arba 6 dalį.

4. Jeigu paskirtos laisvės atėmimo bausmės trukmė yra ilgesnė nei maksimali už atitinkamą veiką pagal Nyderlandų teisę skiriamos bausmės trukmę, laisvės atėmimo bausmės trukmė sutrumpinama iki tokios maksimalios trukmės.

5. Kai nuteistasis asmuo perduodamas pateikiant gražinimo garantiją, kaip tai suprantama pagal [OLW] 6 straipsnio 1 dalį, 4 dalis netaikoma, tačiau reikia nustatyti, ar laisvės atėmimo bausmė atitinka bausmę, kuri už atitinkamą veiką būtų paskirta Nyderlanduose. Prireikus bausmė atitinkamai adaptuojama, atsižvelgiant į nuomones dėl pažeidimo sunkumo, pateiktas išduodančiojoje valstybėje narėje.

<...>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

15 2017 m. kovo 3 d. *Judge of the Canterbury Crown Court* (Kenterberio Karūnos teismo teisėjas) išdavė Europos arešto orderį dėl Nyderlandų piliečio SF, kuriuo prašoma jį perduoti siekiant vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už dvi veikas, t. y. bendrininkavimą siekiant į Jungtinę Karalystę importuoti 4 kg heroino ir 14 kg kokaino.

16 2017 m. kovo 30 d. *officier van justitie* (prokuratūra, Nyderlandai) paprašė išduodančiosios teisminės institucijos pateikti Pagrindų sprendimo 2002/584 5 straipsnio 3 punkte ir OLW 6 straipsnio 1 dalyje nurodytą garantiją.

- 17 2017 m. balandžio 20 d. raštu *Home Office* (Vidaus reikalų ministerija, Jungtinė Karalystė) (toliau – Jungtinės Karalystės Vidaus reikalų ministerija) atsakė taip:

„<...>

Jungtinė Karalystė išipareigoja, kad jeigu Jungtinėje Karalystėje SF bus skirta laisvės atėmimo bausmė, jis, laikantis *Extradition Act 2003* (2003 m. įstatymas dėl ekstradicijos) 153C straipsnio, bus grąžintas Nyderlandams, kai tik tai bus įmanoma užbaigus baudžiamąjį procesą Jungtinėje Karalystėje ir visas kitas procedūras, susijusias su veika, dėl kurios asmenį prašoma perduoti.

Išsami informacija dėl bausmės, kuri gali būti paskirta SF, bus pateikta, kai jis bus grąžintas Nyderlandams. Manau, kad perdavimas pagal Pagrindų sprendimą [2002/584] nesuteikia teisės Nyderlandams pakeisti bausmės, kuri galimai bus paskirta Jungtinės Karalystės teismo, trukmę.“

- 18 Po to, kai Jungtinės Karalystės vidaus reikalų ministerijos buvo paprašyta nurodyti procedūras, kurios patenka į žodžių junginį „visos kitos procedūros“, kaip tai suprantama pagal 2003 m. Įstatymo dėl ekstradicijos 153C straipsnį, 2018 m. vasario 19 d. elektroniniame laiške ji atsakė:

„Galiu nurodyti, kad žodžių junginys „kitos procedūros“ gali apimti:

- a) konfiskavimo priemonės nagrinėjimą;
 - b) procedūrą, kuria siekiama nustatyti laisvės atėmimo bausmės, kuri turės būti atlikta, jeigu nebus sumokėta galima pinigine bauda, trukmę;
 - c) galimą teisių gynimo priemonių išnaudojimą;
 - d) visų nutarime konfiskuoti nurodytų ir piniginės baudos sumokėjimo terminų pabaigą.“
- 19 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pirmiausia pažymi, kad, SF teigimu, ši grąžinimo garantija neatitinka Pagrindų sprendime 2002/584 ir Pamatiniame sprendime 2008/909 nustatytų sąlygų, todėl *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamo apylinkės teismas, Nyderlandai) turi atsisakyti perduoti jį kompetentingai Jungtinės Karalystės institucijai. Šiomis aplinkybėmis šiam teismui kyla klausimas dėl tam tikrų minėtos garantijos formuluočių suderinamumo su Pagrindų sprendimu 2002/584 ir Pamatiniu sprendimu 2008/909.
- 20 Kiek tai susiję, pirma, su 2017 m. balandžio 20 d. Jungtinės Karalystės Vidaus reikalų ministerijos rašto ištrauka, pagal kurią „Jungtinė Karalystė išipareigoja, kad jeigu Jungtinėje Karalystėje SF bus skirta laisvės atėmimo bausmė, jis <...> bus grąžintas Nyderlandams, kai tik tai bus įmanoma užbaigus baudžiamąjį procesą Jungtinėje Karalystėje ir visas kitas procedūras, susijusias su veika, dėl kurios asmenį prašoma perduoti“, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad joje keliamas klausimas, kada išduodančioji valstybė narė turi perduoti vykdančiajai valstybei narei asmenį, kurį prašoma perduoti, kad jis atliktų jam skirtą laisvės atėmimo bausmę arba būtų įvykdyta su laisvės atėmimu susijusi priemonė.
- 21 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas remiasi 2017 m. sausio 25 d. Sprendimu *van Vemde* (C-582/15, EU:C:2017:37) ir teigia, kad pareiga grąžinti į vykdančiąją valstybę narę gali atsirasti tik tuomet, kai nuosprendis, kuriuo paskirta laisvės atėmimo bausmė ar su laisvės atėmimu susijusi priemonė, tampa galutinis.
- 22 Vis dėlto šiam teismui kyla klausimas, ar valstybė narė, išduodanti Europos arešto orderį, siekdama vykdyti baudžiamąjį persekiojimą, kaip valstybė narė, kurioje vėliau bus priimtas nuosprendis, suteikdama Pagrindų sprendimo 2002/584 5 straipsnio 3 punkte numatytą garantiją gali atitinkamo asmens grąžinimą į vykdančiąją valstybę narę susieti su sąlyga, kad ne tik nuosprendis, kuriuo paskirta

laisvės atėmimo bausmė ar su laisvės atėmimu susijusi priemonė, taptų galutinis, bet ir būtų galutinai užbaigtos visos kitos procedūros dėl veikos, dėl kurios asmenį prašoma perduoti, pavyzdžiui, konfiskavimo procedūra.

- 23 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, galima tvirtinti, kad Pagrindų sprendimo 2002/584 5 straipsnio 3 punkte ir Pamatiniame sprendime 2008/909 siekiamas tikslas sudaryti palankesnes sąlygas nuteistojo socialinei reabilitacijai reikalauja, kad atitinkamas asmuo būtų grąžintas į vykdančiąją valstybę narę iškart, kai nuosprendis dėl laisvės atėmimo bausmės ar su laisvės atėmimu susijusios priemonės tampa galutinis, nelaukiant, kol bus baigtos kitos procedūros, susijusios su veika, dėl kurios išduotas Europos arešto orderis.
- 24 Šis teismas mano, kad taip pat galima tvirtinti, jog atitinkamo asmens grąžinimas į vykdančiąją valstybę narę, kai tik nuosprendis dėl laisvės atėmimo bausmės ar su laisvės atėmimu susijusios priemonės tampa galutinis, gali pakenkti SESV 67 straipsnio 1 ir 3 dalyse numatytam tikslui užtikrinti aukštą saugumo lygį laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje kovos su nusikalstamumu priemonėmis. Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad, jeigu Europos arešto orderį baudžiamojo persekiojimo tikslais išduodanti valstybė narė, kaip valstybė narė, kurioje vėliau bus priimtas nuosprendis, turėtų vykdyti konfiskavimo procedūrą nedalyvaujant atitinkamam asmeniui, ši valstybė narė galėtų susidurti su dėl tokio nedalyvavimo kylančiomis praktinėmis ir su įrodinėjimu susijusiomis problemomis, kurios galėtų ją priversti atsisakyti vykdyti tokią procedūrą.
- 25 Antra, dėl 2017 m. balandžio 20 d. Jungtinės Karalystės Vidaus reikalų ministerijos rašto ištraukos, pagal kurią „perdavimas pagal Pagrindų sprendimą [2002/584] nesuteikia teisės Nyderlandams pakeisti bausmės, kuri galimai bus paskirta Jungtinės Karalystės teismo, trukmę“, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad kyla klausimas, ar vykdančioji valstybė narė, perdavusi atitinkamą asmenį pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 5 straipsnio 3 punkte numatytą garantiją, gali, remdamasi Pamatinio sprendimo 2008/909 25 straipsniu, adaptuoti laisvės atėmimo bausmę ar su laisvės atėmimu susijusią priemonę, kuri šiam asmeniui bus skirta išduodančiojoje valstybėje narėje, viršydama tai, kas leidžiama pagal Pamatinio sprendimo 2008/909 8 straipsnio 2 dalį.
- 26 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas priduria, kad iš parlamentinių darbų, vykusių prieš priimant WETS, matyti, jog, Nyderlandų teisės aktų leidėjo nuomone, Pamatinio sprendimo 2008/909 25 straipsnis suteikia galimybę palikti galioti prieš įgyvendinant šį pamatinį sprendimą patvirtintą su Nyderlandų piliečiais susijusią politiką, pagal kurią užsienyje skirtos bausmės būdavo pakeičiamos bausmėmis, už panašią veiką taikomomis Nyderlanduose; ši politika šiuo metu įtvirtinta minėto įstatymo 2:11 straipsnio 5 dalyje. Siekiama užtikrinti vienodą požiūrį į Nyderlandų pilietį, kuris turi būti perduotas ir kuris taip pat galėjo būti teisiamas Nyderlanduose, ir Nyderlanduose teisiamą Nyderlandų pilietį. Šis teismas nėra įsitikinęs, ar Pamatinio sprendimo 2008/909 25 straipsnį galima šitaip aiškinti.
- 27 Šiomis aplinkybėmis *rechtbank Amsterdam* (Amsterdamo apylinkės teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
- „1. Ar Pagrindų sprendimo [2002/584] 1 straipsnio 3 dalis ir 5 straipsnio 3 punktas, taip pat Pamatinio sprendimo [2008/909] 1 straipsnio a ir b punktai, 3 straipsnio 3 ir 4 dalys bei 25 straipsnis turi būti aiškinami taip, kad Europos arešto orderį išdavusi valstybė narė, kaip išduodančioji valstybė, tokiu atveju, kai vykdančioji valstybė narė savo piliečio perdavimą siekiant pradėti jo baudžiamąjį persekiojimą susiejo su Pagrindų sprendimo [2002/584] 5 straipsnio 3 punkte nurodyta garantija, kad apklaustas jis būtų grąžintas vykdančiajai valstybei narei ir ten atliktų išduodančiojoje valstybėje narėje jam skirtą laisvės atėmimo bausmę arba su laisvės atėmimu susijusią priemonę, tą asmenį (po to, kai nuosprendis dėl laisvės atėmimo bausmės arba su laisvės atėmimu susijusios priemonės tapo galutinis) turi faktiškai grąžinti tik tuomet, kai bus baigtos „visos kitos procedūros dėl nusikalstamos veikos, dėl kurios buvo prašoma perduoti asmenį“, kaip antai konfiskavimo procedūra?

2. Ar Pamatinio sprendimo [2008/909] 25 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad valstybė narė, kai perdavė savo pilietį remdamasi Pagrindų sprendimo [2002/584] 5 straipsnio 3 punkte nurodyta garantija, kaip vykdančioji valstybė, pripažindama ir vykdydama dėl šio asmens priimtą nuosprendį (nukrypdama nuo Pamatinio sprendimo [2008/909] 8 straipsnio 2 dalies), gali tikrinti, ar tam asmeniui skirta laisvės atėmimo bausmė atitinka sankciją, kuri jam būtų buvusi skirta vykdančioje valstybėje už atitinkamą nusikalstamą veiką, ir, jei būtina, atitinkamai adaptuoti skirtą laisvės atėmimo bausmę?“

Dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumom

- 28 Nyderlandų vyriausybė tvirtina, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra nepriimtinas.
- 29 Pirma, ši vyriausybė mano, kad pateikti klausimai nesusiję su bylos dalyku. Pagrindinėje byloje prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti, ar išduodančiosios teisminės institucijos suteikta garantija atitinka Pagrindų sprendimo 2002/584 5 straipsnio 3 punktą. Vis dėlto šioje nuostatoje nenustatyta jokie reikalavimo nei dėl atitinkamo asmens grąžinimo į vykdančiąją valstybę narę momento, nei dėl išduodančiojoje valstybėje narėje jam skirtos laisvės atėmimo bausmės ar su laisvės atėmimu susijusios priemonės vykdymo po to, kai asmuo grąžinamas. Taigi šių klausimų dalyko neapima kontrolė, atliekama vykdančiam Europos arešto orderį, o kiek tai susiję su antruoju klausimu, jis patenka į Pamatinio sprendimo 2008/909 taikymo sritį.
- 30 Antra, Nyderlandų vyriausybė mano, kad pateikti klausimai yra hipotetiniai. Šios vyriausybės teigimu, tuo metu, kai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas priims sprendimą dėl asmens, kurio baudžiamoji persekiojimo tikslu yra išduotas Europos arešto orderis, perdavimo išduodančiajai valstybei narei, nėra aišku, ar šis asmuo bus nuteistas, taigi neaišku, ar jis turės būti grąžintas į vykdančiąją valstybę narę. Vadinas, neaišku, kiek svarbios kitos procedūros, susijusios su nusikalstama veika, dėl kurios išduotas minėtas Europos arešto orderis, ir laisvės atėmimo bausmės ar su laisvės atėmimu susijusios priemonės, kuri galimai bus paskirta, adaptavimas.
- 31 Šiuo aspektu reikia priminti, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją, šiam teismui ir nacionaliniams teismams bendradarbiaujant, kaip numatyta SESV 267 straipsnyje, tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į bylos aplinkybes turi įvertinti, ar jo sprendimui priimti būtinas prejudicinis sprendimas, ir Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Todėl Teisingumo Teismas iš principo turi priimti sprendimą tuo atveju, kai pateikti klausimai susiję su Sąjungos teisės išaiškinimu (2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *AY (Arešto orderis – Liudytojas)*, C-268/17, EU:C:2018:602, 24 punktas ir 2018 m. gruodžio 10 d. Sprendimo *Wightman ir kt.*, C-621/18, EU:C:2018:999, 26 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 32 Tuo remiantis, darytina išvada, kad nacionalinio teismo pateiktiems klausimams dėl Sąjungos teisės aiškinimo, atsižvelgiant į jo paties nurodytas faktines aplinkybes ir teisinius pagrindus, kurių tikslumo Teisingumo Teismas neprivalo tikrinti, taikoma svarbos prezumpcija. Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti sprendimą dėl nacionalinio teismo pateikto prašymo, tik jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės nuostatos išaiškinimas visiškai nesusijęs su pagrindinėje byloje nagrinėjamo ginčo aplinkybėmis ar dalyku, jeigu problema hipotetinė arba Teisingumo Teismas neturi informacijos apie faktines ir teisines aplinkybes, būtinas tam, kad naudingai atsakytų į jam pateiktus klausimus (2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *AY (Arešto orderis – Liudytojas)*, C-268/17, EU:C:2018:602, 25 punktas ir 2018 m. spalio 24 d. Sprendimo *XC ir kt.*, C-234/17, EU:C:2018:853, 16 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 33 Nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas Teisingumo Teismui pateikė informaciją apie faktines ir teisines aplinkybes, būtiną, kad šis naudingai atsakytų į pateiktus klausimus, ir nurodė priežastis, dėl kurių mano, kad pateiktuose klausimuose minimų nuostatų išaiškinimas būtinas ginčui jo nagrinėjamoje byloje išspręsti. Be to, kaip savo išvados 30 punkte

pažymėjo generalinis advokatas, Teisingumo Teismo atsakymai į klausimus dėl, pirma, Pagrindų sprendimo 2002/584 5 straipsnio 3 punkto ir, antra, Pamatinio sprendimo 2008/909 25 straipsnio taikymo srities gali turėti tiesioginę įtaką sprendimui, kurį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi priimti dėl pagrindinėje byloje nagrinėjamo Europos arešto orderio, todėl negalima teigti, kad šie klausimai visiškai nesusiję su pagrindinės bylos dalyku. Be to, kaip savo išvados 31 punkte pažymėjo generalinis advokatas, šiame procedūros etape, pirmiausia atsižvelgiant į nekaltumo prezumpciją, neįmanoma žinoti, ar SF bus pripažintas kaltu dėl jam inkriminuojamų nusikalstamų veikų, ir *a fortiori* nustatyti, ar jam bus skirta laisvės atėmimo bausmė arba su laisvės atėmimu susijusi priemonė; vis dėlto šie hipotetiniai aspektai yra būdingi įprastam baudžiamajam procesui ir, be kita ko, bet kokiai garantijai, pateiktai pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 5 straipsnio 3 punktą. Vadinas, Nyderlandų vyriausybės argumentas, kad pateikti klausimai yra hipotetiniai, nes neišku, kokia bus baudžiamojo proceso baigtis, neturi reikšmės.

- 34 Iš išdėstytų aplinkybių matyti, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra priimtinas.

Dėl prejudicinių klausimų

Pirminės pastabos

- 35 Siekiant atsakyti į pateiktus klausimus, pirmiausia primintina, kad Sąjungos teisė grindžiama esmine prielaida, pagal kurią kiekviena valstybė narė dalijasi su kitomis valstybėmis narėmis daugeliu bendrų vertybių, kuriomis pagrįsta Sąjunga, kaip patikslinta ESS 2 straipsnyje, ir pripažįsta, kad kitos valstybės narės dalijasi su ja. Ši prielaida suponuoja ir pateisina valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą pripažįstant šias vertybes, taigi ir laikantis Sąjungos teisės, kuri jas įgyvendina (2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)*, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 35 punktas ir 2019 m. spalio 15 d. Sprendimo *Dorobantu*, C-128/18, EU:C:2019:857, 45 punktas).
- 36 Valstybių narių tarpusavio pasitikėjimo principas ir tarpusavio pripažinimo principas, kuris savo ruožtu pagrįstas šių valstybių abipusiu pasitikėjimu, Sąjungos teisėje yra ypač svarbūs, nes jie leidžia sukurti ir išlaikyti erdvę be vidaus sienų (šiuo klausimu žr. 2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)*, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 36 punktą ir 2019 m. spalio 15 d. Sprendimo *Dorobantu*, C-128/18, EU:C:2019:857, 46 punktą).
- 37 Šiuo klausimu primintina, kad Pagrindų sprendimu 2002/584, kaip konkrečiai matyti iš jo 1 straipsnio 1 ir 2 dalių, siejamų su jo 5 konstatuojamąja dalimi, siekiama remiantis 1957 m. gruodžio 13 d. Paryžiuje pasirašyta Europos konvencija dėl ekstradicijos sukurtą daugiašalę ekstradicijos sistemą pakeisti tarpusavio pripažinimo principu pagrįsta nuteistų ar įtariamųjų asmenų perdavimo tarp teisminių institucijų sistema, siekiant vykdyti nuosprendžius arba šių asmenų persekiojimą (2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)*, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 39 punktas ir 2018 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Sut*, C-514/17, EU:C:2018:1016, 26 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 38 Šiomis aplinkybėmis pasakytina, kad Pagrindų sprendime 2002/584 nustačius naują supaprastintą ir veiksmingesnę nuteistų ar įtariamų pažeidus baudžiamąjį įstatymą asmenų perdavimo sistemą, siekiama palengvinti ir paspartinti teismų bendradarbiavimą ir taip norima prisidėti prie Sąjungos siekio tapti laisvės, saugumo ir teisingumo erdve remiantis tarp valstybių narių turinčiu egzistuoti dideliu tarpusavio pasitikėjimu (2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)*, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 40 punktas ir 2018 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Sut*, C-514/17, EU:C:2018:1016, 27 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 39 Pagrindų sprendimo 2002/584 reglamentuojamoje srityje tarpusavio pripažinimo principas, kuris, kaip pirmiausia matyti iš šio pagrindų sprendimo 6 konstatuojamosios dalies, yra teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose „kertinis akmuo“, išreikštas šio pagrindų sprendimo 1 straipsnio 2 dalyje, kurioje įtvirtinta taisyklė, jog valstybės narės vykdo Europos arešto orderį, remdamosi tarpusavio pripažinimo principu ir vadovaudamosi šio pagrindų sprendimo nuostatomis. Taigi vykdančiosios teisminės institucijos iš esmės gali atsisakyti vykdyti tokį arešto orderį tik Pagrindų sprendime 2002/584 išsamiai išvardytais nevykdymo atvejais. Be to, Europos arešto orderio vykdymas gali būti susietas tik su viena iš šio pagrindų sprendimo 5 straipsnyje išsamiai išvardytų sąlygų. Todėl Europos arešto orderio vykdymas yra principas, o atsisakymas jį vykdyti yra suprantamas kaip principo išimtis, kurią reikia aiškinti siaurai (2018 m. liepos 25 d. Sprendimo *Minister for Justice and Equality (Teismų sistemos trūkumai)*, C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 41 punktą; 2018 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Sut*, C-514/17, EU:C:2018:1016, 28 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija ir 2019 m. spalio 15 d. Sprendimo *Dorobantu*, C-128/18, EU:C:2019:857, 48 punktą).
- 40 Pagrindų sprendime 2002/584 aiškiai išdėstyti Europos arešto orderio privalomojo (3 straipsnis) ir neprivalomojo (4 ir 4a straipsniai) nevykdymo pagrindai ir garantijos, kurias konkrečiais atvejais turi suteikti išduodančioji valstybė narė (5 straipsnis). Nors Pagrindų sprendimo 2002/584 bendra struktūra pagrįsta tarpusavio pripažinimo principu, toks pripažinimas vis dėlto nereiškia absoliučios pareigos vykdyti išduotą arešto orderį (šiuo klausimu žr. 2010 m. spalio 21 d. Sprendimo *B.*, C-306/09, EU:C:2010:626, 50 punktą ir 2018 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Sut*, C-514/17, EU:C:2018:1016, 29 ir 30 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).
- 41 Iš tikrųjų Pagrindų sprendimo 2002/584 sistema palieka valstybių narių kompetentingoms institucijoms galimybę konkrečiais atvejais nuspręsti, kad išduodančiojoje valstybėje narėje skirta bausmė turi būti vykdoma vykdančiosios valstybės narės teritorijoje. Konkrečiai tai numatyta šio pagrindų sprendimo 4 straipsnio 6 punkte ir 5 straipsnio 3 punkte (šiuo klausimu žr. 2010 m. spalio 21 d. Sprendimo *B.*, C-306/09, EU:C:2010:626, 51 ir 52 punktus ir 2018 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Sut*, C-514/17, EU:C:2018:1016, 30 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Pastarojoje nuostatoje įtvirtinta garantija, kurią turi suteikti išduodančioji valstybė narė ypatingais atvejais, konkrečiai pagrindinėje byloje nagrinėjama garantija, kad asmuo, kuriuo baudžiamojo persekiojimo tikslu yra išduotas Europos arešto orderis, ir kuris yra vykdančiosios valstybės narės pilietis arba rezidentas, bus grąžintas į vykdančiąją valstybę narę, kad ten atliktų išduodančiojoje valstybėje narėje jam skirtą laisvės atėmimo bausmę arba su laisvės atėmimu susijusią priemonę.
- 42 Į pateiktus klausimus reikia atsakyti būtent atsižvelgiant į šiuos aspektus.

Dėl pirmojo klausimo

- 43 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Pagrindų sprendimo 2002/584 5 straipsnio 3 punktą, siejamas su jo 1 straipsnio 3 dalimi ir su Pamatinio sprendimo 2008/909 1 straipsnio a punktu, 3 straipsnio 3 ir 4 dalimis ir 25 straipsniu, turi būti aiškinamas taip, kad tuo atveju, kai vykdančioji valstybė narė savo piliečio ar gyventojų, kurio baudžiamojo persekiojimo tikslu yra išduotas Europos arešto orderis, perdavimą susieja su sąlyga, kad šis asmuo apklaustas bus grąžintas į vykdančiąją valstybę narę, kad joje atliktų išduodančiojoje valstybėje narėje jam skirtą laisvės atėmimo bausmę arba su laisvės atėmimu susijusią priemonę, išduodančioji valstybė privalo grąžinti atitinkamą asmenį tik tuomet, kai ne tik tampa galutinis nuosprendis, kuriuo jam skirta bausmė, bet ir galutinai baigti visi baudžiamojo proceso dėl nusikalstamos veikos, dėl kurios išduotas Europos arešto orderis, etapai.
- 44 Pažymėtina, kad Pagrindų sprendimo 2002/584 5 straipsnio 3 punkte nenurodyta, kada asmuo, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, kurio vykdymas susietas su garantija, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, turi būti grąžintas į vykdančiąją valstybę narę, kad ten atliktų išduodančiojoje valstybėje narėje jam skirtą laisvės atėmimo bausmę arba su laisvės atėmimu susijusią priemonę.

- 45 Iš tiesų šioje nuostatoje šiuo klausimu tik numatyta, kad atitinkamo asmens grąžinimas į vykdančiąją valstybę narę, kad jis ten atliktų išduodančiojoje valstybėje narėje jam skirtą laisvės atėmimo bausmę arba su laisvės atėmimu susijusią priemonę, vykdomas po to, kai atitinkamas asmuo, vykdančiosios valstybės narės pilietis ar gyventojas, apklausiamas išduodančiojoje valstybėje narėje.
- 46 Taigi, remiantis suformuota jurisprudencija, Pagrindų sprendimo 2002/584 5 straipsnio 3 punktą reikia aiškinti atsižvelgiant į jo kontekstą ir šiuo pagrindų sprendimu siekiamus tikslus.
- 47 Pirma, šiuo klausimu primintina, kad, kaip nurodyta šio sprendimo 38 punkte, Pagrindų sprendimu 2002/584 siekiama nustatyti naują supaprastintą ir veiksmingesnę nuteistų ar įtariamų pažeidus baudžiamąjį įstatymą asmenų perdavimo sistemą. Iš tiesų pagal šio pagrindų sprendimo 1 straipsnio 1 dalį Europos arešto orderio mechanizmo tikslas – leisti suimti ir perduoti prašomą perduoti asmenį, kad, siekiant šio pagrindų sprendimo tikslo, padaryta nusikalstama veikla neliktų nebaudžiama ir kad tas asmuo būtų patrauktas baudžiamojon atsakomybėn arba atliktų jam paskirtą laisvės atėmimo bausmę (2018 m. gruodžio 6 d. Sprendimo *IK (Papildomos bausmės vykdymas)*, C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, 39 punktas).
- 48 Pagrindų sprendimo 2002/584 5 straipsnio 3 punkte Sąjungos teisės aktų leidėjas taip pat suteikė ypatingą reikšmę galimybei padidinti vykdančiosios valstybės narės piliečio ar gyventojų galimybes socialiai reintegruoti, leidžiant jam atlikti laisvės atėmimo bausmę ar su laisvės atėmimu susijusią priemonę, kuri, vykdant Europos arešto orderį, jam skiriama išduodančiojoje valstybėje narėje, atlikti vykdančiosios valstybės narės teritorijoje (šiuo klausimu žr. 2009 m. spalio 6 d. Sprendimo *Wolzenburg*, C-123/08, EU:C:2009:616, 62 punktą ir 2010 m. spalio 21 d. Sprendimo *B.*, C-306/09, EU:C:2010:626, 52 punktą).
- 49 Antra, reikia atsižvelgti į Pamatinio sprendimo 2008/909 nuostatą, nes jo 25 straipsnyje numatyta, kad šios nuostatos *mutatis mutandis* taikomos bausmių vykdymui tiek, kiek jos suderinamos su Pagrindų sprendimo 2002/584 nuostatomis, be kita ko, tais atvejais, kai, veikdama pagal šio pagrindų sprendimo 5 straipsnio 3 punktą, valstybė narė nustatė Europos arešto orderio vykdymo sąlygą, kad asmuo turi būti grąžintas į šią valstybę atlikti išduodančiojoje valstybėje narėje jam skirtos laisvės atėmimo bausmės arba su laisvės atėmimu susijusios priemonės.
- 50 Šiuo klausimu pasakytina, kad pagal Pamatinio sprendimo 2008/909 3 straipsnio 1 dalį šio pamatinio sprendimo tikslas – nustatyti taisykles, pagal kurias valstybė narė, siekdama sudaryti palankesnes sąlygas socialinei nuteistojo asmens reintegracijai, pripažįsta nuosprendį ir vykdo kitos valstybės narės teismo paskirtą bausmę.
- 51 Taigi Sąjungos teisės aktų leidėjo numatyta Pagrindų sprendimo 2002/584 ir Pamatinio sprendimo 2008/909 sąsaja turi padėti pasiekti tikslą palengvinti atitinkamo asmens socialinę reintegraciją. Be to, tokia reintegracija suinteresuotas ne tik nuteistasis, bet ir Europos Sąjunga apskritai (šiuo klausimu žr. 2010 m. lapkričio 23 d. Sprendimo *Tsakouridis*, C-145/09, EU:C:2010:708, 50 punktą ir 2018 m. balandžio 17 d. Sprendimo *B ir Vomero*, C-316/16 ir C-424/16, EU:C:2018:256, 75 punktą).
- 52 Taip pat pažymėtina, kad pagal Pamatinio sprendimo 2008/909 3 straipsnio 3 dalies pirmą sakinį šis pamatinis sprendimas taikomas tik jame apibrėžtų nuosprendžių pripažinimui ir bausmių vykdymui (2017 m. sausio 25 d. Sprendimo *van Vemde*, C-582/15, EU:C:2017:37, 23 punktas). Pamatinio sprendimo 2008/909 1 straipsnio a punkte „nuosprendis“ apibrėžiamas kaip išduodančiosios valstybės teismo priimtas galutinis nuosprendis, kuriuo skiriama bausmė fiziniam asmeniui. Aplinkybė, kad šioje nuostatoje daroma nuoroda į „galutinį“ nuosprendį, pabrėžia ypatingą svarbą, kuri suteikiama minėto sprendimo neskundžiamam pobūdžiui, ir reiškia, kad neapimami sprendimai, kuriuos galima apskųsti (šiuo klausimu žr. 2017 m. sausio 25 d. Sprendimo *van Vemde*, C-582/15, EU:C:2017:37, 23, 24 ir 27 punktus).

- 53 Darytina išvada, kad tuo atveju, kai vykdančioji teisminė institucija, veikdama pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 5 straipsnio 3 punktą, nustatė Europos arešto orderio vykdymo sąlygą, kad asmuo, dėl kurio išduotas šis orderis ir kuris yra vykdančiosios valstybės narės pilietis arba gyventojas, turi būti grąžintas į šią valstybę atlikti išduodančiojoje valstybėje narėje jam skirtos laisvės atėmimo baudsmės arba su laisvės atėmimu susijusios priemonės, šis grąžinimas gali būti vykdomas tik tuomet, kai nuosprendis, kuriuo skirta baudmė, tapo galutinis, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo ankstesniame punkte nurodytą jurisprudenciją.
- 54 Be to, tikslas palengvinti atitinkamo asmens socialinę reintegraciją, kurio siekiama tiek šio pagrindų sprendimo 5 straipsnio 3 punktu, tiek Pamatinio sprendimo 2008/909 nuostatomis, taikytinomis pagal jo 25 straipsnį, suponuoja, kad tais atvejais, kai įgyvendinama Pagrindų sprendimo 2002/584 5 straipsnio 3 punkte numatyta garantija, atitinkamas asmuo turi būti grąžintas į vykdančiąją valstybę narę kuo greičiau po to, kai nuosprendis, kuriuo jam skiriama baudmė, tampa galutinis.
- 55 Ši aiškinimą patvirtina Pamatinio sprendimo 2008/909 3 straipsnio 3 dalies antras sakinytis, pagal kurį tai, kad greta baudsmės paskirta bauda arba priimtas nutarimas konfiskuoti, kurie nebuvo apmokėti, išieškoti ar įvykdyti, netrukdo išduodančiosios valstybės narės nuosprendžio perduoti vykdančiajai valstybei narei, kaip tai suprantama pagal šio pamatinio sprendimo 1 straipsnio c ir d punktus.
- 56 Vis dėlto, jeigu paaiškėtų, kad asmens, kuriam išduodančiojoje valstybėje narėje buvo skirta laisvės atėmimo baudmė arba su laisvės atėmimu susijusi priemonė, o nuosprendis, kuriuo paskirta ši baudmė ar priemonė, nebepali būti toliau apskundžiamas teismine tvarka, buvimas šioje valstybėje narėje būtinas dėl kitų baudžiamojo proceso, susijusio su nusikalstama veika, dėl kurios išduotas Europos arešto orderis, etapų, pavyzdžiui, papildomos baudsmės ar priemonės skyrimo, tikslas palengvinti nuteistojo socialinę reintegraciją, kurio siekiama Pagrindų sprendimo 2002/584 5 straipsnio 3 punktu, turi būti derinamas su baudžiamojo persekiojimo veiksmingumu, siekiant užtikrinti, kad už nusikalstamą veiką, dėl kurios buvo išduotas Europos arešto orderis, būtų visiškai ir veiksmingai nubausta, ir su šio asmens teisės į gynybą apsauga.
- 57 Taip pat primintina, kad, kaip matyti iš Pagrindų sprendimo 2002/584 1 straipsnio 3 dalies ir Pamatinio sprendimo 2008/909 3 straipsnio 4 dalies, šie sprendimai nekeičia pareigos gerbti pagrindines teises ir pagrindinius teisinius principus, užtikrinamus Sąjungos teisės sistemoje.
- 58 Iš tiesų pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją Sąjungos antrinės teisės nuostatos turi būti aiškinamos ir taikomos atsižvelgiant į pagrindines teises, kurių sudedamoji dalis yra iš Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 47 ir 48 straipsniuose ir 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnyje numatytos teisės į teisingą bylos nagrinėjimą kylančios teisės į gynybą užtikrinimas (2017 m. rugpjūčio 10 d. Sprendimo *Tupikas*, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, 60 punktas).
- 59 Taigi atlikdama šio sprendimo 56 punkte minėtą derinimą išduodančioji teisminė institucija turi įvertinti, ar dėl konkrečių priežasčių, susijusių su atitinkamo asmens teisės į gynybą paisymu arba geru teisingumo vykdymu, būtina, kad jis būtų išduodančiojoje valstybėje narėje po to, kai nuosprendis, kuriuo skirta baudmė, tapo galutinis, kol bus priimtas galutinis sprendimas kituose baudžiamojo proceso, susijusio su nusikalstama veika, dėl kurios išduotas Europos arešto orderis, etapuose.
- 60 Vis dėlto išduodančiosios valstybės narės teisminė institucija, įgyvendindama Pagrindų sprendimo 2002/584 5 straipsnio 3 punkte, aiškinamame atsižvelgiant į tikslą palengvinti nuteistojo socialinę reintegraciją, numatytą garantiją, negali sistemingai ir automatiškai atidėlioti atitinkamo asmens grąžinimo į vykdančiąją valstybę narę iki tol, kol bus galutinai baigti kiti baudžiamojo proceso, susijusio su nusikalstama veika, dėl kurios išduotas Europos arešto orderis, etapai.

- 61 Tokiomis aplinkybėmis atlikdama vertinimą išduodančioji teisminė institucija turi atsižvelgti į galimybę laikantis Sąjungos teisės įgyvendinti visas baudžiamosios teisės srityje egzistuojančias bendradarbiavimo ir savitarpio pagalbos priemones (pagal analogiją žr. 2016 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 47 punktą). Šiuo klausimu, be kita ko, pažymėtina, kad, kaip matyti iš Pamatinio sprendimo 2008/909 3 straipsnio 3 dalies trečio sakinio, piniginės baudos ir nutarimai konfiskuoti kitoje valstybėje narėje pripažįstami ir vykdomi konkrečiai pagal Pamatinį sprendimą 2005/214 ir Pamatinį sprendimą 2006/783. Be to, 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/41/ES dėl Europos tyrimo orderio baudžiamosiose bylose (OL L 130, 2014, p. 1), kurios tikslas – palengvinti ir paspartinti teismų bendradarbiavimą tarp valstybių narių remiantis tarpusavio pasitikėjimo ir tarpusavio pripažinimo principais (2019 m. spalio 24 d. Sprendimo *Gavanozov*, C-324/17, EU:C:2019:892, 35 punktą), 24 straipsnyje numatyta išduoti Europos tyrimo orderį, siekiant apklausti įtariamąjį ar kaltinamąjį naudojant vaizdo konferenciją ar kitas garso ir vaizdo perdavimo priemones, o dėl šios apklausos praktinės tvarkos susitaria išduodančioji institucija ir vykdančioji institucija.
- 62 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Pagrindų sprendimo 2002/584 5 straipsnio 3 punktą, siejamas su jo 1 straipsnio 3 dalimi ir su Pamatinio sprendimo 2008/909 1 straipsnio a punktu, 3 straipsnio 3 ir 4 dalimis ir 25 straipsniu, turi būti aiškinamas taip, kad tuo atveju, kai vykdančioji valstybė narė savo piliečio ar gyventoją, kurio baudžiamojo persekiojimo tikslu yra išduotas Europos arešto orderis, perdavimą susieja su sąlyga, kad šis asmuo apklaustas bus grąžintas į vykdančiąją valstybę narę, kad joje atliktų išduodančiojoje valstybėje narėje jam skirtą laisvės atėmimo bausmę arba su laisvės atėmimu susijusią priemonę, išduodančioji valstybė privalo grąžinti atitinkamą asmenį, kai nuosprendis, kuriuo skirta bausmė, tampa galutinis, išskyrus atvejus, kai dėl konkrečių priežasčių, susijusių su atitinkamo asmens teisės į gynybą paisymu arba geru teisingumo vykdymu, būtina, kad jis būtų išduodančiojoje valstybėje narėje, kol bus priimtas galutinis sprendimas kituose baudžiamojo proceso, susijusio su nusikalstama veika, dėl kurios išduotas Europos arešto orderis, etapuose.

Dėl antrojo klausimo

- 63 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Pamatinio sprendimo 2008/909 25 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad tuo atveju, kai Europos arešto orderio, išduoto siekiant vykdyti baudžiamąjį persekiojimą, vykdymas susiejamas su Pagrindų sprendimo 2002/584 5 straipsnio 3 punkte numatyta sąlyga, vykdančioji valstybė narė, vykdydama išduodančiojoje valstybėje narėje atitinkamam asmeniui skirtą laisvės atėmimo bausmę ar su laisvės atėmimu susijusią priemonę, gali nukrypti nuo Pamatinio sprendimo 2008/909 8 straipsnio 2 dalies ir adaptuoti šios bausmės trukmę taip, kad ji atitiktų bausmę, kuri už atitinkamą nusikalstamą veiką būtų skirta vykdančiojoje valstybėje narėje.
- 64 Šiuo klausimu primintina, kad pagal Pamatinio sprendimo 2008/909 8 straipsnio 2 dalį vykdančiosios valstybės narės kompetentingai institucijai leidžiama adaptuoti išduodančiojoje valstybėje narėje paskirtą bausmę, jeigu jos trukmė nesuderinama su vykdančiosios valstybės narės teise. Vis dėlto ši institucija gali nuspręsti bausmę adaptuoti tik tuo atveju, kai ši bausmė viršija pagal tos valstybės nacionalinę teisę už tos pačios rūšies veikas skiriamą maksimalią bausmę, ir adaptuotos bausmės trukmė negali būti trumpesnė už maksimalią bausmę, pagal vykdančiosios valstybės teisę skiriamą už tos pačios rūšies veikas. Šiomis aplinkybėmis pažymėtina, kad Pamatinio sprendimo 2008/909 8 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad adaptuota bausmė negali apsunkinti išduodančiojoje valstybėje nustatytos bausmės, kiek tai susiję, be kita ko, su jos trukme.
- 65 Taigi Pamatinio sprendimo 2008/909 8 straipsnyje numatytos griežtos sąlygos, kurių turi laikytis vykdančiosios valstybės narės kompetentinga institucija, adaptuodama išduodančiojoje valstybėje narėje skirtą bausmę, taigi jos yra vienintelės pagrindinės minėtai institucijai pagal šio pamatinio sprendimo 8 straipsnio 1 dalį tenkančios pareigos pripažinti jai perduotą nuosprendį ir vykdyti

bausmę, kurios trukmė ir pobūdis atitinka išduodančiojoje valstybėje priimtame nuosprendyje paskirtos bausmės trukmę ir pobūdį, išimtis (šiuo klausimu žr. 2016 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *Ognyanov*, C-554/14, EU:C:2016:835, 36 punktą).

- 66 Vadinasi, negalima pritarti Nyderlandų vyriausybės pateiktam aiškinimui, jog pagal Pamatinio sprendimo 2008/909 25 straipsnį, kai asmuo išduodančiajai valstybei narei perduodamas pagal gražinimo garantiją, vykdančiajai valstybei narei leidžiama adaptuoti bausmę kitais nei šio pamatinio sprendimo 8 straipsnyje numatytais atvejais, nes priešingu atveju ši nuostata ir, be kita ko, jos pirmoje dalyje įtvirtintas nuosprendžio pripažinimo ir bausmės vykdymo principas taptų visiškai neveiksmingas.
- 67 Taigi vykdančioji valstybė narė negali atsisakyti perduoti atitinkamą asmenį vien dėl to, kad išduodančioji valstybė narė, pateikdama Pagrindų sprendime 2002/584 5 straipsnio 3 punkte numatytą garantiją, nustatė išlygą dėl galimybės vykdančiajai valstybei narei adaptuoti išduodančiosios valstybės narės skirtą bausmę, nukrypstant nuo Pamatinio sprendimo 2008/909 8 straipsnyje numatytų atvejų.
- 68 Šiomis aplinkybėmis į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad Pamatinio sprendimo 2008/909 25 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad tuo atveju, kai Europos arešto orderio, išduoto siekiant vykdyti baudžiamąjį persekiojimą, vykdymas susiejamas su Pagrindų sprendimo 2002/584 5 straipsnio 3 punkte numatyta sąlyga, vykdančioji valstybė narė, vykdydama išduodančiojoje valstybėje narėje atitinkamam asmeniui skirtą laisvės atėmimo bausmę ar su laisvės atėmimu susijusią priemonę, gali adaptuoti šios bausmės trukmę tik laikydamasi griežtų Pamatinio sprendimo 2008/909 8 straipsnio 2 dalyje numatytų sąlygų.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 69 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1. 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos 5 straipsnio 3 punktas, siejamas su jo 1 straipsnio 3 dalimi ir su 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/909/TVR dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmes ar su laisvės atėmimu susijusias priemones, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje, 1 straipsnio a punktu, 3 straipsnio 3 ir 4 dalimis ir 25 straipsniu (abu šie sprendimai buvo iš dalies pakeisti 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR), turi būti aiškinamas taip, kad tuo atveju, kai vykdančioji valstybė narė savo piliečio ar gyventoją, kurio baudžiamojo persekiojimo tikslu yra išduotas Europos arešto orderis, perdavimą susieja su sąlyga, kad šis asmuo apklaustas bus grąžintas į vykdančiąją valstybę narę, kad joje atliktų išduodančiojoje valstybėje narėje jam skirtą laisvės atėmimo bausmę arba su laisvės atėmimu susijusią priemonę, išduodančioji valstybė privalo grąžinti atitinkamą asmenį, kai nuosprendis, kuriuo skirta bausmė, tampa galutinis, išskyrus atvejus, kai dėl konkrečių priežasčių, susijusių su atitinkamo asmens teisės į gynybą paisymu arba geru teisingumo vykdymu, būtina, kad jis būtų išduodančiojoje valstybėje narėje, kol bus priimtas galutinis sprendimas kituose baudžiamojo proceso, susijusio su nusikalstama veika, dėl kurios išduotas Europos arešto orderis, etapuose.
2. Pamatinio sprendimo 2008/909, iš dalies pakeisto Pamatiniu sprendimu 2009/299, 25 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad tuo atveju, kai Europos arešto orderio, išduoto siekiant vykdyti baudžiamąjį persekiojimą, vykdymas susiejamas su Pagrindų

sprendimo 2002/584, iš dalies pakeisto Pamatiniu sprendimu 2009/299, 5 straipsnio 3 punkte numatyta sąlyga, vykdančioji valstybė narė, vykdydama išduodančiojoje valstybėje narėje atitinkamam asmeniui skirtą laisvės atėmimo bausmę ar su laisvės atėmimu susijusią priemonę, gali adaptuoti šios bausmės trukmę tik laikydamosi griežtų Pamatinio sprendimo 2008/909, iš dalies pakeisto Pamatiniu sprendimu 2009/299, 8 straipsnio 2 dalyje numatytų sąlygų.

Parašai.